

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Základní škola Staré Křečany, okres Děčín

Adresa: Staré Křečany 44, 407 61

Identifikátor školy: 600 076 369

Termín konání orientační inspekce: 15. - 17. květen 2001

Čj.	066 285/01-2036
Signatura	of7bu134

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Staré Křečany, okres Děčín je zálohovaná organizace s plánovanou kapacitou 80 žáků (uvedeno v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, které vydal Školský úřad v Děčíně s platností od 1. 2. 1999 pod čj. 17502/1999 SŠ). Zřizovatelem školy je obec Staré Křečany. Do roku 1998 trojtřídní a od školního roku 1998/99 dvojtřídní školu navštěvuje letos 36 žáků, z toho 1. třídu (I. - II. ročník) 23 žáci a 2. třídu (III. - V. ročník) 13 žáků. Kapacita školy je tak naplněna ze 45 %. Škola sdružuje školní družinu s kapacitou 25 žáků a školní jídelnu s kapacitou 200 jídel. Ve školní jídelně se stravuje 138 cizích strávníků, do místní mateřské školy se dováží 27 obědů.

Ve škole se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání vyplynulo z hospitací provedených v obou třídách (v matematice, českém jazyce, německém jazyce, prvouce, přírodovědě, tělesné výchově a praktických činnostech). Dále byly namátkově sledovány sešity žáků, rukodělné práce, žákovské knížky. Hospitace proběhly u všech vyučujících.

Časová dotace jednotlivých předmětů je v souladu s uvedeným vzdělávacím programem. Pro předměty naukového charakteru mají vyučující zpracovány tematické plány. Některé jsou spíše formální, neboť kopírují obsah učebnice, v českém jazyce nezahrnují všechny složky předmětu. Obsah učiva ve sledovaných hodinách byl v souladu s osnovami s výjimkou českého jazyka v pátém a matematiky ve druhém ročníku, kde se probíralo učivo zařazené v osnovách do vyššího ročníku (v českém jazyce učivo o větě hlavní a vedlejší, v matematice násobky 6, 7). Zápisy v letošních i loňských třídních knihách potvrzují, že ke stejným a dalším pochybením došlo např. při probírání geometrického učiva ve třetím ročníku (učivo o kruhu a kružnici) a ve vlastivědě byl vynechán oddíl „Místo, v němž žijeme“. Uvedené nedostatky jsou zapříčiněny skutečností, že učitelky ve výuce nadřazují používanou učebnici osnovám, případně nerespektují plně Úpravy a dodatky vzdělávacího programu Základní škola čj. 25 018/98-22. Kontrolu plnění osnov ztěžují málo vypovídající zápisy v třídních knihách (např. ve čtení a literární výchově, v psaní, ve slohovém výcviku).

Personální podmínky jsou pouze vyhovující, ze tří vyučujících splňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti ředitelka školy, která vyučuje pět hodin nad stanovenou míru vyučovací povinnosti. Obě nekvalifikované učitelky mají několikaletou praxi. Nekvalifikovanost neovlivnila odbornost výuky, spíše se projevila ve výběru metod a forem práce.

Prostorové podmínky jsou velmi dobré. Škola má v užívání celou dvoupodlažní budovu, pro potřeby výuky slouží zvýšené přízemí se školní družinou, tělocvičnou a jídelnou a první patro s kmenovými třídami, odbornými učebnami a kabinety. Celé druhé patro zůstává nevyužitě.

Třídy i chodby jsou dostatečně prostorné a světlé, jejich výzdoba není zvláště nápaditá. Nepříliš esteticky působí v učebnách starý a opotřebovaný nábytek a zašlé, prošlapané parkety. Didaktická technika potřebám školy dostačuje, většina učebních pomůcek je staršího data, z novější doby pochází obrazový materiál a mapy. Některé pomůcky si učitelky vyrábějí samy. V ředitelně a ve sborovně je umístěn počítač, zřizovatel umožnil připojení školy na Internet. V samotné výuce využívaly učitelky hlavně učebnice, tabuli, různé kartičky a nakopírované materiály. Knižní fond tvoří v převážné míře učebnice z nakladatelství Alter a různé procvičovací materiály z Nové školy Brno. Mnohé učebnice jsou dlouholetým používáním značně opotřebované. Psychohygienu částečně zajišťovalo střídání přímé a nepřímé práce

v ročnících, relaxační chvílky byly spíše výjimkou. O přestávkách mají žáci možnost volného pohybu po prostorných chodbách, za příznivého počasí se o hlavní přestávce využívá školní hřiště. V I. třídě díky nevhodnému rozsazení žáků druhého ročníku přichází osvětlení zprava, obecně málo pozornosti věnovaly učitelky psychohygieně psaní.

Učivo bylo žákům předkládáno věcně správně, metodické nedostatky se objevily při nácvičku sportovních činností (přihrávka jednoruč) v tělesné výchově, organizační v pracovních činnostech (žáci neměli vhodný pracovní oděv a vzhledem k použitému materiálu nebyla dobře zajištěna hygiena pracoviště). Hodiny byly dobře připraveny z hlediska stanovení vzdělávacího cíle, pomůcek a charakteru činností, které budou použity, méně z hlediska potřeb žáků (vytváření prostoru pro individuální potřeby a schopnosti žáků). Nejčastější metodou v hodinách naukového charakteru byla forma řízeného rozhovoru při opakování i při výkladu nové látky a samostatná práce do sešitů, zcela opomíjeny byly kooperativní formy práce mezi žáky. Ne vždy se dařilo dodržet vyvážený poměr přímé a nepřímé práce pro jednotlivé ročníky a účelně využívat celou vyučovací dobu. V prvouce bylo vhodně využito okolí školy k praktickému poznávání života v ekosystému rybníka i k ekologické výchově. Úpravě v sešitech je věnována rozdílná pozornost, ani ve vyšších ročnících žáci nejsou vedeni k písemným opravám a k odůvodňování pravopisných jevů. Nedocenen zůstává význam vstupní a průběžné motivace a pochvaly, jen málo se využívá možnosti sebereflexe a sebehodnocení žáků. Učitelky poskytovaly žákům pomoc v průběhu přímého zaměstnání, méně již při samostatné práci. Podceňováno zůstává někdy opakování a závěrečné shrnutí se žáky, které by učitelé poskytlo zpětnou vazbu.

Poměrně značný počet žáků z méně podnětného sociokulturního prostředí s nedostatečnou slovní zásobou klade na vyučující zvýšené nároky při rozvíjení jejich komunikativních dovedností. Přesto nejsou žáci systematicky vedeni k vyjadřování v celých větách, k souvislému projevu. V německém jazyce mají žáci poměrně značnou pasivní slovní zásobu, v průběhu výuky ale neměli dostatek příležitostí k aktivnímu uplatnění získaných vědomostí (např. ve vzájemné komunikaci).

Atmosféra ve třídách byla příznivá, učitelky přistupují k žákům s taktem a trpělivostí, komunikace je založena na vzájemné důvěře. Žáci dokáží pracovat samostatně a většina má osvojené potřebné pracovní návyky.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování je hodnoceno jako průměrné s nedostatky v plnění osnov a členění učiva do jednotlivých ročníků. Prostorové podmínky jsou vynikající, personální pouze vyhovující. Materiální a psychohygienické podmínky jsou průměrné. V oblasti forem a metod práce převažuje tradiční pojetí výuky, nedocenená zůstává úloha motivace, proto jsou tyto oblasti hodnoceny jako průměrné. Průměrné je i hodnocení vzájemné interakce a komunikace.

Kvalita vzdělávání v uvedených předmětech je celkově hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Ředitelka školy (dále ŘŠ) je ve funkci krátce, jmenována byla k 1. 7. 2000. Do doby nástupu do funkce neměla zkušenosti s řízením. Je proto samozřejmé, že se zatím seznamuje s pravidly chodu školy a orientuje v pracovních povinnostech ředitele. Na základě prvních poznatků si stanovila základní cíle v oblasti výchovy a vzdělání a materiálně technické. Za prioritu považuje udržení školy v obci, a pokud to počet žáků umožní, rozšíření školy zpět na trojtřídní, což by bezpochyby přispělo ke zkvalitnění výchovně vzdělávací práce školy. Tento cíl se jeví jako

reálný, neboť podle žáků zapsaných do prvního ročníku by se v příštím školním roce měl zvýšit celkový počet žáků až na 40. Jedním z prostředků, jak učinit školu přitažlivou pro žáky i jejich rodiče, je z pohledu ředitelky nabídka mimoškolní činnosti. Tento záměr se daří uskutečňovat, neboť v tomto školním roce ve škole pracuje šest kroužků (sportovního zaměření, dramatický, německého jazyka). V oblasti materiálně technické zatím odsouhlasilo zastupitelstvo rekonstrukci sociálního zařízení a vybavení školní družiny.

Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu, organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Vzhledem k dojíždějícím žákům byl začátek vyučování posunut na 7.45 hod., v současnosti důvody pro změnu pominuly, ale k posunu zpět nedošlo. Nevhodně je ve třetím ročníku řešeno rozdělení výuky českého jazyka mezi dvě učitelky, z hlediska psychohygieny nevyhovuje zařazení tělesné výchovy ve dvou dnech po sobě. Škola v současnosti nevykazuje integrované žáky, evidováni jsou žáci s různým stupněm poruchy učení a chování.

Organizační struktura je jednoduchá i vzhledem k malému počtu pracovníků. Zatím nejsou písemně stanoveny kompetence jednotlivých pracovníků, provozní zaměstnanci nemají písemně stanovenou pracovní náplň a chod školy se řídí zavedenými zvyklostmi. Nejdůležitější pravidla provozu obsahuje dokument s názvem „Provozní řád základní školy“. Nově s platností od září 2000 byl zpracován Školní řád a Vnitřní řád školní družiny. S oběma dokumenty je nutné ještě dále pracovat. Informovanost uvnitř školy je zajištěna především osobním kontaktem, prostřednictvím pedagogických rad a nástěnkami ve sborovně. Rodiče mají možnost individuální návštěvy školy, třídní schůzky se konají čtyřikrát ročně. Žákovské knížky obsahují kromě hodnocení prospěchu a chování i další informace pro rodiče. Spolupráci s rodičovskou veřejností příkládá ŘŠ velký význam.

Pedagogická dokumentace je úplná, při namátkové kontrole byly v jejím vedení zjištěny dílčí nedostatky. Jedná se mj. o již výše uvedenou kvalitu zápisů v třídních knihách, neúplně uváděný název školy v záhlaví třídních knih, třídních výkazů a vysvědčení. K částečnému odstranění uvedených nedostatků došlo ještě v průběhu inspekce. Zápisy z pedagogických rad obsahují především údaje týkající se organizačních záležitostí, méně se zabývají hodnocením kvality výchovně vzdělávací činnosti školy. Škola není právním subjektem, proto nevede úplnou personální dokumentaci zaměstnanců.

Podle vyjádření ředitelky má škola velmi dobrou spolupráci se zřizovatelem, který má zájem o udržení existence školy v obci. Žáci vystupují při různých příležitostech na veřejnosti, škola organizuje mnohé akce, kterých se účastní kromě žáků i jejich rodiče, k prezentaci se využívají i místní noviny.

Řízení vykazuje demokratické prvky se snahou získat učitelky pro uskutečňování některých záměrů (např. v oblasti mimoškolní činnosti). V oblasti dalšího vzdělávání je škola limitována finančními prostředky. K dispozici je v omezeném množství odborná literatura, z časopisů pak Komenský.

Systém vnitřní kontroly není zatím vytvořen. Průběžně se uskutečňuje kontrola chodu školy a vedení pedagogické dokumentace. Hospitační činnost vzhledem k nekvalifikovanosti učitelek nedostačuje, od začátku školního roku provedla ŘŠ tři hospitace, z nichž jsou pořízeny hospitační záznamy. Odpovídající pozornost nebyla věnována plnění osnov, zvláště pokud jde o členění učiva do jednotlivých ročníků. Písemně nejsou stanovena kritéria pro hodnocení zaměstnanců. K hodnocení úrovně výsledků žáků zatím slouží jen Matematický klokánek, nijak významná není pro porovnání kvality vědomostí a dovedností žáků ani spolupráce se spádovou školou.

Hodnocení kvality řízení

Koncepční záměry jsou stanoveny, vedení školy zatím nemá ujasněný systém ročního plánování, fungují krátkodobé cíle.

Hlavním cílem v oblasti plánování je uchování školy v obci a při předpokládaném nárůstu žáků přechod na trojtřídní uspořádání.

Jednoduchá organizační struktura umožňuje pružné řízení školy, zatím nejsou jasně vymezeny kompetence jednotlivých zaměstnanců. Méně účinná je metodická pomoc poskytovaná nekvalifikovaným pracovníkům. Kontrolní systém není propracovaný a nedostačuje především v oblasti kontroly úrovně vzdělávání. Plánování, organizování a motivování jsou hodnoceny jako průměrné, kontrolní mechanismy jakou pouze vyhovující. Kvalita řízení je hodnocena celkově jako průměrná.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Při stravování ve školní jídelně není dodrženo oddělené stravování žáků školy a cizích strávníků, takže se po čtvrté vyučovací hodině setkávají v nevelké jídelně obě tyto skupiny strávníků.
- Ve dvou ročnících 1. stupně, ve kterých je osnovami předepsaný plavecký výcvik, si rodiče musí kurzovné (výuku plavání) platit částkou 200 Kč na dítě. Kurz plavání absolvují každoročně i žáci zbývajících ročníků, taktéž za úhradu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol č.j. 17502/1999,
- třídní knihy pro školní rok 1999/2000 a 2000/2001, záznamy z pedagogických rad, rozvrh hodin,
- vnitřní řád školy, školní družiny,
- třídní výkazy a katalogové listy všech tříd, vysvědčení, dokumentace žáků s vývojovými poruchami učení,
- výroční zpráva za školní rok 1999/2000,
- podkladová inspekční dokumentace, hospitační záznamy ČŠI,
- dokladovaná kontrolní činnost (hospitační záznamy, záznamy o kontrolách),
- tematické plány hospitovaných předmětů,
- žakovská dokumentace, práce žáků,
- přehled mimoškolní činnosti,
- další dokumentace vedená školou (Koncepce školy pro období 2000 - 2001, Provozní řád)
- Inspekční zpráva č.j. O-08-02/9798-09-V.

ZÁVĚR

Doporučení k další činnosti

- * Seznámit se důkladně s osnovami Základní školy včetně Úprav a dodatků, dbát na jejich plnění.
- * Postupně obnovit fond učebnic, využívat ve výuce stávající pomůcky a doplnit podle možnosti nové pomůcky.
- * V plánování a přípravě se zaměřit mj. na efektivní využití vyučovací doby a na uplatnění netradičních metod a forem práce.
- * Stanovit účinný kontrolní systém, poskytovat nekvalifikovaným pracovníkům pravidelnou metodickou pomoc.
- * Stanovit počátek vyučování na 8.00 hod.

Plánování výchovně vzdělávacího procesu je hodnoceno jako průměrné s nedostatky v plnění osnov. Podmínky výuky, metody a formy práce, motivování a hodnocení i vzájemná interakce a komunikace jsou taktéž průměrné. Vzdělávání je celkově hodnoceno jako průměrné.

Ředitelka školy je ve funkci velmi krátce a zatím získává první zkušenosti. Jako hlavní cíl si stanovila uchování školy v obci a ke zlepšení kvality výuky by měl přispět přechod zpět na trojtřídní uspořádání. Jednotlivé složky řízení (plánování, organizování, vedení a motivování) jsou průměrné, kontrolní mechanismy jsou pouze vyhovující.

Řízení je hodnoceno jako průměrné.

Pozitivním zjištěním je široká nabídka mimoškolní činnosti, do které jsou zapojeni téměř všichni žáci školy.

Škola je ve sledovaných oblastech celkově hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Marta Dolinská

.Marta Dolinská v.r.....

V Ústí nad Labem dne 28. května 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. 5. 2001.....

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Zdena Tomagová

Mgr. Zdena Tomagová v.r...

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy :OÚ, referát školství Děčín	2001-06-11	066 333/01-2036
Zřizovatel: Obec Křečany	2001-06-11	066 334/01-2036
Rada školy:	---	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.